

Непомнящий О. М., д-р наук з держ. упр., проф.,
Митропан Т. К., аспірант,
Міжрегіональної академії управління персоналом, м. Київ

РИЗИКИ І ПЕРЕВАГИ ПРОЦЕДУР ЗАКУПІВЕЛЬ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ У БУДІВНИЦТВІ

На сьогодні питання державних закупівель є однією з найгостріших проблем, які виходять за межі суто економічних питань. Ринок державних закупівель складає понад 120 мільярдів гривень, проте ситуація в цій сфері є невизначеною та досить суперечливою, і всі, хто бере участь у процесі закупівель, вказують на неефективність і численні зловживання владою.

Закупівля товарів, робіт і послуг за державні кошти є дуже складним і тривалим процесом, що вимагає відповідної поінформованості, компетентності та дотримання нормативно-правових актів. Правила закупівель товарів, робіт та послуг значною мірою визначають економічний розвиток країни. Державні закупівлі є природним механізмом регулювання ринкової конкуренції і протидії корупції.

Основною проблемою є, перш за все, недосконалість правової бази, що регулює процес державних закупівель.

На сьогодні досить часто спостерігається ситуація, що торги з різних причин скасовуються. Якщо така особливість виявлена наприкінці фінансового року, це спричиняє дезорієнтованість у порядку витрачання запланованих коштів на придбання послуг, робіт і матеріальних активів за допомогою здійснення процедур державних закупівель.

Також просліджується тенденція не врахування святкових та вихідних днів під час реалізації робіт та послуг у будівельній діяльності, що породжує проблему недотримання вимог законодавства.

Виявлено значну кількість підприємств із підвищеними корупційними ризиками за рахунок непрозорості в діях та укладанні субпідрядних договорів із компаніями, які не мають контрактів з іншими підприємствами, що призводить до значних втрат та збитків.

Значний ризик спостерігається при порушенні чинних норм та стандартів, недотриманні технічних умов, наданні товарів, робіт та послуг низької якості, з гіршими умовами гарантійного та післягарантійного обслуговування. Зазначені аспекти мають безпосередній негативний вплив на розвиток соціально-економічного потенціалу країни.

Виходячи з вищезазначеного, можна виділити такі основні види ризиків, що можуть виникнути при проведенні державних закупівель, як юридичний, корупційний, фінансовий та комерційний.

Управління ризиками, що супроводжують систему закупівель будівельних товарів (робіт, послуг) за рахунок бюджетних коштів, є одним із важливих моментів підвищення результативності бюджетних вкладень та недопущення фінансових втрат [2].

Для мінімізації ризиків державних закупівель товарів робіт та послуг у будівництві слід застосовувати електронні закупівлі, що охоплюють усі етапи закупівельних процедур. Очевидно, що використання цифрових інструментів сприяє прозорості та ефективності процедури закупівель.

Процедури електронних закупівель мають значну кількість переваг, зокрема [1]:

- спрощення та скорочення закупівельного процесу;
- зниження бюрократизму;
- підвищення прозорості;
- збільшення інноваційної складової закупівель;
- нові можливості для бізнесу за рахунок поліпшення доступу для учасників, зокрема представників малого бізнесу.

Проведений аналіз ризиків та переваг процедур закупівель товарів, робіт та послуг у галузі будівництва дає підстави стверджувати, що на сучасному етапі українська держава спрямовує зусилля на проведення реформування національної економіки в цілому, включаючи, в тому числі, систему державних закупівель у будівельній галузі, які складають істотну частину державних витрат.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. European Commission. E-procurement. Retrieved from: https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/e-procurement_en

2. Неромnyashchyу, О., & Mitropan, Т. (2018). Зарубіжний досвід управління ризиками в системі закупівель товарів, робіт та послуг у сфері будівництва. *Аспекти публічного управління*, 6(1-2), 37-41. <https://doi.org/10.15421/1520185>.

Пазиніч С. М., канд. філос. наук, проф.,
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, Україна*

ЛОГІКА В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Однією з суттєвих причин сучасної кризи управління варто визнати обставину, яка пов'язана з тим, що значна частина пересічних людей і деяких керівників не вважають управління соціальними системами як специфічний різновид професійної діяльності. Тому не випадково, що далекі від управлінської діяльності люди, впевнені у тому, що вони здатні керувати набагато краще, ніж ті, хто керує ними. (Тож і не дивно, що в списку канд.ів на президентську посаду чи на місце депутата ми зустрічали людей з низьким рівнем культури і навіть без вищої освіти). Водночас частина керівників, які здобули певну владну посаду, вважають, що навчатися повинні лише їхні підлеглі, а самі ж вони можуть тільки керувати й повчати інших. При цьому спочатку непомітно, а потім все більш відчутно у них виникає почуття своєї непогрішності. Вони втрачають можливість глибокого розуміння реальності й через це, зазвичай, нездатні